

**Hallingskarvet
nasjonalparkstyret**

Besøksadresse
Vesleslåtvegen 13,
3580 Geilo

Postadresse:
Postboks 1604
3007 Drammen

Kontakt
Sentralbord +47 32 26 66 00
Direkte 32266829
fmbuteb@fylkesmannen.no

Saksfremlegg

Saksbehandler Trond Erik Buttingsrud

Vår ref. 2020/8280 - 3

Dato 01.04.20

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hallingskarvet nasjonalparkstyret	15 - 2020	

Midlertidig installasjon til forskning på klimaendringer - 2. gangs behandling.

Forvalters innstilling

Hallingskarvet nasjonalparkstyret gir Ruben Erik Roos ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) dispensasjon til å sette opp «time-lapse» kamera ved Sandalsnuten innenfor Hallingskarvet nasjonalpark.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen gjelder oppsetting av 24 stativ med kamera og tilhørende solcellepanel og batteri. Kameraene settes opp ved Sandalsnuten.

Dispensasjonen gjelder fra mai 2020 og ut oktober 2021. Etter at feltlesongene for studiet er avsluttet, er søker ansvarlig for å fjerne installasjonene.

Installasjonene skal merkes med informasjon om kontaktperson og periode installasjonene skal stå oppe.

Denne dispensasjonen er gitt etter verneforskriften. I tillegg til denne dispensasjonen må det innhentes tillatelse fra grunneier. Eventuell behandling etter Plan – og bygningsloven må avklares med Ulvik herad.

Hallingskarvet nasjonalpark er et område med få tekniske inngrep. Forvaltningen legger fortsatt opp til at inngrep skal behandles restriktivt. På samme tid ønsker forvaltningen å åpne opp for at ønsket aktivitet kan gjennomføres innenfor verneområdene. Forutsatt at ikke verneverdier blir skadelidende ønsker forvaltningen å legge til rette for at forskning kan gjennomføres i verneområdene. De midlertidige installasjonene som kreves for å gjennomføre studiet er av et relativt beskjedent omfang, og vil etter styret sin vurdering kun ha svært avgrenset påvirkning på naturen. Styret kan ikke se at omsøkte tiltak vil ha negative konsekvenser for verneverdiene.

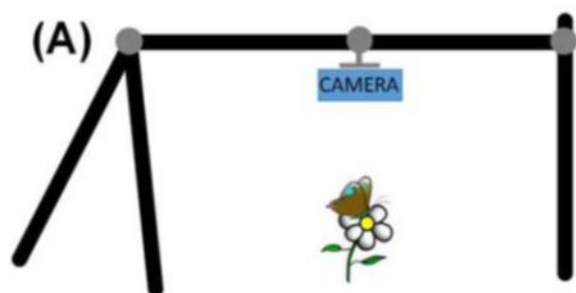
Saksopplysninger

Ruben Erik Roos ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) søker i e-post av 21. februar 2020 om tillatelse til å sette opp «time-lapse» kamera ved Sandalsnuten innenfor Hallingskarvet nasjonalpark.

Kameraene skal brukes i et studere som ser på hvordan klimaendring og endring i tidspunktet for snøsmelting påvirker vegetasjon, blomstring, og samspill mellom planter og insekter. Det søkes om å sette ut 24 kamera som vil være på Sanddalsnuten over to felt-/sommersesonger, med start i mai eller juni 2020.

Kamera vil bli festet til metallrammer (omtrent 75 cm høy). Kameraene bruker et lite solcellepanel med bilbatteri som strømforsyning.

Bildeeksempel hentet fra søknaden.

Omsøkt område. Bilde hentet fra søknaden.

Det er et generelt forbud mot inngrep av alle slag i nasjonalparken, jf. Verneforskriften § 3 pkt. 1.1. I forvaltningsplanen går det fram at det er et mål at verneområdene i Hallingskarvet kan benyttes til forskning og undervisning når det er nødvendig for kvalitet og resultat på forskings- eller undervisningsprogram, og så lenge det er i tråd med verneformålet.

Søknaden vurderes etter dispensasjonshjemmel i naturmangfoldloven §48.

Vurdering

Det blir drevet en utstrakt forskingsaktivitet innenfor verneområdene, særlig med utgangspunkt i forskningsstasjonen på Finse. Det forskes i dag innen flere fagfelt i verneområdet.

I forvaltningsplanen går det fram at det er et mål at verneområdene i Hallingskarvet kan benyttes til forskning og undervisning når det er nødvendig for kvalitet og resultat på forskings- eller undervisningsprogram, og så lenge det er i tråd med verneformålet. Forskningsstasjonen på Finse har verneområder på flere kanter. Det er vanskelig å se for seg at man kan utnytte den unike plasseringen til forskningsstasjonen uten å berøre vernede områder.

Etter forvalters vurdering vil omsøkt forskningsprogram ha liten påvirkning i området det blir forsket i. Forskningsprogrammet vil i størst grad utfordre de bestemmelser i verneforskriften som omhandler tekniske inngrep. Dette er et punkt der forvaltningen på

generell basis ønsker å være svært restriktiv. På samme tid ønsker forvaltningen å åpne opp for at ønsket aktivitet kan gjennomføres innenfor verneområdene. Forutsatt at ikke verneverdier blir skadelidende ønsker forvaltningen å legge til rette for at forskning kan gjennomføres i verneområdet.

Saken har tidligere vært oppe til behandling i møte 11. mars 2020. Det ble da stilt spørsmål om installasjonene kunne ha påvirkning på villrein i området, samt at styre ønsket mer informasjon/vurderinger av om studiet kunne gjennomføres utenfor nasjonalparken med tilnærmet samme resultat. I tillegg ønsket styret informasjon om kameraene m/stativ kunne tas ned når de ikke var operative, og få en klarhet i om det er to eller tre sesonger studiet skal vare.

Kari Klanterud, prosjektleder ved NMBU, kunne opplyse om at studiet er knyttet opp mot reinsroseheier. Reinroseheier forkommer på kalkrik grunn. Sør for jernbanen er det en surere berggrunn, grensen for mer kalkrik berggrunn går ved ca. Jomfrunut. Sandalsnuten er det området der det er kjente reinroseheier. Området søker ønsker å benytte er over en periode på 20 år brukt til forskning. Søker vil bygge videre på tidligere data fra området inn i dette prosjektet. Studiet vil omfattet et areal på 1-3 mål, og det er et mål å bruke de samme «rutene» som er rundt glassburene som ligger der i dag. Formålet med prosjektet er å filme overgangen i snøsmeltingen og ut vekstsesongen. Kameraene vil være operative fra april til oktober. Etter dette skal kameraene tas ned. Feltsesonger vil være i 2020 og 2021.

(Tidligere styre på befaring ved «glassbur» for monitorering av klima ved Sandalsnuten.)

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Området rundt Finse er i NINA rapport 634, Villreinen i Nordfjella – Status og leveområde, definerer området som et sommerbeiteområde for

villrein. Det er gjort få gode studier på hvordan installasjoner påvirker villrein. I de studiene som er gjort er det i lite grad skilt mellom selve installasjonen/tiltaket og den menneskelige ferdselen som er knyttet opp til installasjonen. Det er like fullt forskeres oppfatningen at menneskelig ferdsel er det som styrer villreinens bruk av et område og i liten grad eventuelle installasjoner (pers. med. Vegard Gundersen, NINA). I forhold til kameraene som er omsøkt satt opp vil disse kreve noe oppfølging. Det vil også være noe feltarbeid, og monitorering av snøtykkelse vil være aktuelt. Studiet vil således generer en viss ferdsel i området. Studieområdet ligger mindre enn en kilometer fra den mye brukte stien som går fra Finse og mot Geiteryggen, og stien som er etablert til Jomfrunut. Dette er mye brukte stier og etter forvalters vurdering vil ferdselen som generes av studiet ikke endre bilde av den totale bruken av området. Artskart eller Naturbase inneholder ikke registreringer av andre truede eller sårbare arter i området som kan blir påvirket av vedtaket.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning. Dette prinsippet er viktig for den totale belastningen av tiltak i verneområdet. Etter forvalter sin vurdering vil omsøkt forskningsprogram ha liten påvirkning på plantene det blir forsket på. De midlertidige installasjonene er av et relativt beskjedent omfang, og vil etter forvalters vurdering kun ha svært avgrenset påvirkning på økosystemet.

Forvalter mener at kunnskapsgrunnlaget er godt i denne saken, og at naturmangfoldlovens § 9 dermed får mindre betydning. I og med at det er lav sannsynlighet for at naturmangfoldet vil bli berørt av vedtaket og det ikke kan påvises store effekter av tillatelsen på verdifulle naturtyper og arter, legger styret til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12.

Hallingskarvet nasjonalpark er et område med få tekniske inngrep. Forvaltningen legger fortsatt opp til at inngrep skal behandles restriktivt. På samme tid ønsker forvaltningen å åpne opp for at ønsket aktivitet kan gjennomføres innenfor verneområdene. Forutsatt at ikke verneverdier blir skadelidende ønsker forvaltningen å legge til rette for at forskning kan gjennomføres i verneområdene. De midlertidige installasjonene som kreves for å gjennomføre studiet er av et relativt beskjedent omfang vil etter forvalter sin vurdering kun ha svært avgrenset påvirkning på naturen. Forvalter kan ikke se at omsøkte tiltak vil ha negative konsekvenser for verneverdiene.